

S. K. Neumann

ZÁŘÍ

Ty, sladký září! Jak je modré nebe
nad těmi vrchy, kde se barvy rodí!
Jdu zmaten vzduchem, jenž je plný tebe
a chtěl bych plouti povětrnou lodí.

Tak zcela nízko nad lesy, jež mění
svou píseň zelení na píseň žlutí,
a v slunci tiše oddatí se snění
o novém jaru, novém zhynutí.

I tak je dobře však na zemi něhy,
jež dovede tak krásně umíratí
na chvíli, požár uhašený sněhy,
by znovu vzplála s jarem, jež se vrátí.

Již v lesích strání měď a zlato hoří,
koňadra u cest nepokojně hvízdá
v klidu, jež se snáší se sivého boří
a v němž svou radost poslední teď hmyz dá.

Motýla zdvihám letem znaveného
a zase ho pouštím na poslední květy:
ještě se těšit budem ze dne svého
já, cikády a ptáci, zvěř a květiny...

Proč prchají však světle hnědé srny?
Můj krok přec tišší nemůže už býti.
Jsem tulák trochu rozedraný trny
a teplo zvířat chtěl bych pocítiti.

Kniha lesů, vod a strání (1914)

František Halas

PODZIM

Jak peníz tiše položený slepci
jsi tu můj podzime
jak peníz tiše položený slepci
jste tady vy dva mé

Ty krásná větrnosti čistá
mi v dýmu natí dětství vracíš zpět
a zase žádostiv se vracím v stará místa
svou lásku povědět

Chudobě tvé a lidské bídě
že navždy jsem jen s ní
podzime ve tvé tesklivíně
jen na mě dolehni

a vyplat' kovy listí svého
mě ze dnů odraných
a zbav mě všeho bláznivého
bych jiné v sebe vdých

Jak peníz tiše položený slepci
jsi tu můj podzime
jak peníz tiše položený slepci
jste tady vy dva mé

Dokořán (1936)

Karel Toman

PODZIM

Hle, stříbrná hvězda
v modřinech tryskala na pokraji lesa.
A zádušný večer závoj stáh
na svět i duše.

Kdes v pustnoucí vile
alt vroucí zpívá. Výsklo mé srdce.
Oh, hnědé oči, vlasy rozjiskřené,
vášnivě vlasy!

Jak stisk by mi hrdlo
kdos cizí silnou rukou (listí padá)
a do uší mi křičel vysměvačně:
Quijote, amen.

Torso života (1902)

Jaroslav Vrchlický

PŘIŠLA JESEŇ

Zvadlé zas listí
žustí a svistí.

Přišla k nám jeseň po špičkách,
přes noc k nám přišla v mlhavé páře,
ztlumila barvy, zmírnila záře,
do stromů vdýchla zlato a nach
a zvadlé listí
žustí a svistí.

Vyšel jsem z parku. Sychravá pole,
sem tam jen zažloutlé řípy kus,
úhory pustá, strniště holá
se stádem rozhejkaných hus.

V dále jen u lesa v stříbrném vzduchu
tam ještě jediný sekáč stál,
své kosy vzmachem bez všeho ruchu
poslední žluté klasy žal.

A mně se zdálo, jak splýval v mlze,
to že ten podzim, jenž přišel k nám,
do řader aster nasypal slze,
pavučin zavěsil na každý trám.

To že ten podzim po špičkách přišel:
vida té kosy vzmach a sklon,
zřetelně z klasů šumět jsem slyšel:
Jeseň jsem, konec, smrt a skon!

Zvadlé zas listí

žustí a svistí,

přišla k nám jeseň po špičkách.
Ve skříňku starých vzpomínek sahá,
zažloutlé listí a stružky z ní tahá,
v srdci však není zlato ni nach,
tam zvadlé listí
jen žustí a svistí.

Hořká jádra (1889)